

Ohrožené Děčínsko

Vážení,

dostáváte do rukou materiál, kterým chceme upozornit na kvalitu života obyvatel našeho okresu Děčín, jež se rozkládá v nesevernější části naší republiky.

Mnozí z nás ani nevnímáme, že značná část území našeho okresu se nachází na území chráněných krajinných oblastí a našeho nejmladšího Národního parku České Švýcarsko. Uvedené svědčí o tom, že žijeme na území vyznačujícím se krásami přírody a množstvím kulturních památek. Tudiž se jistě jedná o území vhodné k rozvoji cestovního ruchu. Bohužel však musím konstatovat, že i přes mnohé investice do této oblasti je zřejmé, že tyto prostředky naprosto nejsou úměrné potřebám naší strukturálně postižené části Ústeckého kraje, tak aby zásadním způsobem zajistily rozvoj Děčínska a tím i přinesly práci místním občanům a pomohly snížit vysokou nezaměstnanost.

Krásná místa našeho regionu ostře kontrastují s rozpadajícími se průmyslovými areály ale i obytnými domy a snižují tak turistický potenciál tohoto regionu, kde právě rozvoj turismu je jedinou rozvíjející se oblastí ekonomiky. Za příklady, jak podpořit rozvoj cestovního ruchu na území, co do přitažlivosti téměř identickým, nemusíte chodit daleko. Stačí přejít hranice do sousedního Saska a projít se obcemi podél Labe, navštívit Bad Schandau či Königstein na jedné straně nebo Oybin či Jonsdorf na východní straně našeho regionu.

Při současném tempu rozvoje infrastruktury cestovního ruchu na území našeho okresu budeme ještě hodně let závislí, hlavně co do zaměstnanosti, na průmyslové výrobě. V této oblasti schází nové investice. Vše přímo souvisí s úrovní dopravní obslužnosti, která je společně s dostatečným počtem vzdělaných lidí jedním z rozhodujících faktorů při rozhodování o umístění podnikatelských aktivit. Bohužel obě zmíněná kritéria jsou v našem regionu podprůměrná, a proto se zde nové investice jen velmi těžce prosazují. Schází průmyslové zóny, neboť ochrana přírody, stávající legislativa, poměrně kopcovitý terén, hluboká údolí a značná zalesněnost území mnohdy brání takovéto výstavbě.

Již nyní máme značné problémy udržet zde mladé vzdělané pracovníky, ti nám po prvních nezdarech souvisejících s marným sháněním zaměstnání odpovídajícím jejich vzdělání z regionu odcházejí do míst, kde najdou své uplatnění. Bohužel značné množství tradičních firem hlavně v textilním i zpracovatelském průmyslu skončilo nebo významně omezilo výrobu (Benar, Bytex, Stap, Velveta, Elite, Desta, Koh-i-noor, ČSPL, Armatúrka, Loděnice, ale i Diana, Aroma). Tím mizí pracovní příležitosti hlavně pro ženy, vyučené pracovníky i pracovníky se základním vzděláním. Nejenom vysoká nezaměstnanost trápí náš okres, ale též nízká vzdělanost a s ní související nedostatek vysokoškoláků. Je to takový začarovaný kruh.

K tomu všemu v poslední době, a to hlavně v některých obcích a městech Šluknovského výběžku, roste neúměrně oproti minulým letům počet trvale bydlících převážně romských obyvatel, kteří obsazují hlavně uvolněné panelákové byty. Tito lidé do regionu přicházejí, aniž by měli zajištěno zaměstnání, z opačných částí našeho kraje, ale i odjinud. Jedná se převážně o sociálně nepřizpůsobivé občany, o čemž svědčí i nárůst kriminality, hlavně sociálního charakteru. Těmto lidem velmi nahrává nedokonalá legislativa týkající se nemožnosti ovlivnění počtu uživatelů jednoho bytu, loterijní zákon (herny otevřené 24 hodin denně, přes den prázdné, v noci prostor pro překupníky drog), nemožnost odebrání částí sociálních dávek na úhradu dluhů (např. nájmu) nebo nedokonale legislativou ošetřený výkup barevných a železných kovů.

Zmíněná situace vyústila na květnovém jednání starostů Šluknovského výběžku k rozhodnutí pozvat k nám do regionu premiéra vlády Petra Nečase, kterému byl s popisem současné situace zaslán zvací dopis. Neumíme si totiž v této chvíli vůbec představit, že by mělo v našem okrese dojít ke snížení počtu příslušníků Policie ČR, jak je vládou v rámci úsporných opatření již několik měsíců deklarováno. Situace je v současné době velmi vážná. Po několika násilných přepadeních vyšli lidé do ulic. Zde protestují proti dlouhodobě neřešeným problémům sociálně slabých, většinou nepřizpůsobivých rodin Romů.

Ani naše Hospodářská a sociální rada nechce stát opodál, a proto vzniká tento písemný materiál, který by měl obdržet každý, kdo k nám z centrálních institucí, počínaje krajem a konče vládními úředníky a politiky, přijíždí.

Josef Zoser

předseda Hospodářské a sociální rady okresu Děčín

Město Děčín se rozprostírá v široké kotlině na obou březích Labe a je nejnižše položeným městem České republiky (135 m n.m.). Děčín je největším městem okresu.

Díky své poloze je Děčín často nazýván bránou severních Čech. Je významným říčním přístavem, důležitou železniční a silniční křižovatkou, bohužel bez dobrého napojení na dálniční síť. Také zde chybí dlouho plánovaný jez na Labi, který by zajistil celoroční splavnost a umožnil tak lepší využití řeky pro lodní dopravu.

Díky poloze města je obtížné udržet všechny komunikace v dobrém stavu. Některé ničí padající skály a sesouvající se svahy, jiné často poškozují příválové deště nebo povodně. Město Děčín je často právem nazýváno městem mostů, jejichž údržba je velmi finančně náročná.

Jsme obcí s rozšířenou působností, kterou tvoří 95 katastrálních území, do něhož spadá 34 obcí s celkovou rozlohou cca 55 tis. ha a celkovým počtem cca 80 tis. obyvatel (Arnoltice, Benešov nad Ploučnicí, Bynovec, Česká Kamenice, Děčín, Dobkovice, Dobrná, Dolní Habartice, Františkov nad Ploučnicí, Heřmanov, Horní Habartice, Hřensko, Huntířov, Janov, Janská, Jetřichovice, Jílové, Kámen, Kunratice, Kytlice, Labská Stráň, Ludvíkovice, Malá Veleň, Malšovice, Markvartice, Merboltice, Růžová, Srbská Kamenice, Starý Šachov, Těchlovice, Valkeřice, Velká Bukovina, Verneřice, Veselé). Nároky kladené na správu tohoto území státem jsou neúměrné státním dotacím k tomuto účelu určeným.

Tak jako většina míst v Ústeckém kraji se Děčín potýká s vysokou nezaměstnaností, s čímž souvisejí i sociální problémy občanů města. Velká část obyvatel města, cca 10-15 % populace, zápasí s existenčními problémy. Nedostatek práce spojený s dluhy a špatnou bytovou situací komplikují neregulovatelné herny, drogy i poměrně rozšířená drobná kriminalita. Snaha města v této oblasti je výrazně limitována ekonomickými možnostmi. Řešit špatnou ekonomickou situaci tisíců obyvatel města není bez pomoci státu možné.

Budoucnost města omezuje stárnoucí populace, což zvyšuje potřebu míst v domech pro seniory a v domech s pečovatelskou službou. Podobně nás trápí nedostatečná kapacita mateřských škol a potřeba modernizovat většinu objektů škol. Naše město stejně jako celý region trápí odchody mladých lidí za prací.

Řadě problémů můžeme čelit jen velmi obtížně, neboť zdroj města je nedostatek. Velkou zátěží pro městský rozpočet bude nárůst provozních nákladů na nově vybudované stavby v rámci Integrovaného plánu rozvoje města – zóna Centrum, jako je bazén, další opravené prostory zámku nebo multikulturní centrum s knihovnou. Bohužel je čím dál méně možností získat prostředky prodejem majetku, proto ani v budoucnu nebude snadné zajistit potřebné prostředky na rozvoj města.

František Pelant

primátor statutárního města Děčín

Děčínsko

Děčínsko leží v Ústeckém kraji, jeho součástí je Šluknovský výběžek a je tak nejsevernějším místem České republiky. Sousedí s regiony Ústí nad Labem, Litoměřice a Česká Lípa (v Libereckém kraji). Severní hranice území je zároveň i státní hranicí s Německem.

Svou rozlohou 909 km² je Děčínsko čtvrtým největším okresem v Ústeckém kraji a se 134 068 obyvateli (k 30. červnu 2005) je ze sedmi okresů Ústeckého kraje regionem nejlidnatějším. Z celkové rozlohy tvoří 40 % zemědělské pozemky (z toho 33 % orná půda, tj. 13 % rozlohy okresu), ze zbylých 60 % tvoří 82 % lesy, tj. 49 % rozlohy okresu – to představuje největší výměru lesních porostů ze všech okresů Ústeckého kraje.

Nejvyššími body jsou hora Jedlová (774 m n. m.) a Děčínský Sněžník (723 m n. m.), naopak nejnižší položeným místem (i v rámci celé ČR) je hladina řeky Labe ve Hřensku (115 m n. m.).

Labe, které odvádí vodu z převážné části Čech, spojuje ČR s mořem a jeho přístavy. Koryto je tu široké 100–150 m. Největší místní přítoky jsou Ploučnice, Jílovský potok a řeka Kamenice v blízkosti státní hranice. Řeka Mandava v severní části okresu patří k povodí Odry.

Děčínsko je oblast s výjimečným přírodním bohatstvím se známými skalními útvary v pískovcových skalách, národním parkem a chráněnými krajinnými oblastmi. V chladnějších měsících bohužel údolí Labe často trpí díky teplotním inverzím a západním větrům přinášejícím exhalace společně s místním znečištěním nepříjemným smogem.

Obce a města

Okres Děčín je rozdělen na 52 obcí, z nichž 14 má statut města (jsou zvýrazněna podtržením): Arnoltice, Benešov nad Ploučnicí, Bynovec, Česká Kamenice, Děčín, Dobkovice, Dobruška, Dolní Habartice, Dolní Podluží, Dolní Poustevna, Doubice, Františkov nad Ploučnicí, Heřmanov, Horní Habartice, Horní Podluží, Hřensko, Huntířov, Chřibská, Janov, Janská, Jetřichovice, Jílové, Jiřetín pod Jedlovou, Jiřikov, Kámen, Krásná Lípa, Kunratice, Kytlice, Labská Stráň, Lipová, Lobendava, Ludvíkovice, Malá Veleň, Malšovice, Markvartice, Merboltice, Mikulášovice, Rumburk, Růžová, Rybníště, Srbská Kamenice, Staré Křečany, Starý Šachov, Šluknov, Těchlovice, Valkeřice, Varnsdorf, Velká Bukovina, Velký Šenov, Verneřice, Veselé, Vilémov.

Vývoj regionu v posledních letech

Ústecký kraj a Děčínsko patří mezi regiony trvale zaostávající za průměrným ekonomickým vývojem ČR. Vlivem transformačního procesu započatého v roce 1991 došlo za posledních deset let na Děčínsku v oblasti hospodářství ke značným změnám. Bylo uzavřeno nebo podstatně snížilo objem výroby několik významných průmyslových podniků – textilních na severu okresu jako Benar, Bytex, Stap, Velveta, Elite, strojírenských na jihu okresu jako Desta, Koh-i-noor, Armaturka, Loděnice, ČSPL, ale i Aroma, Diana a další.

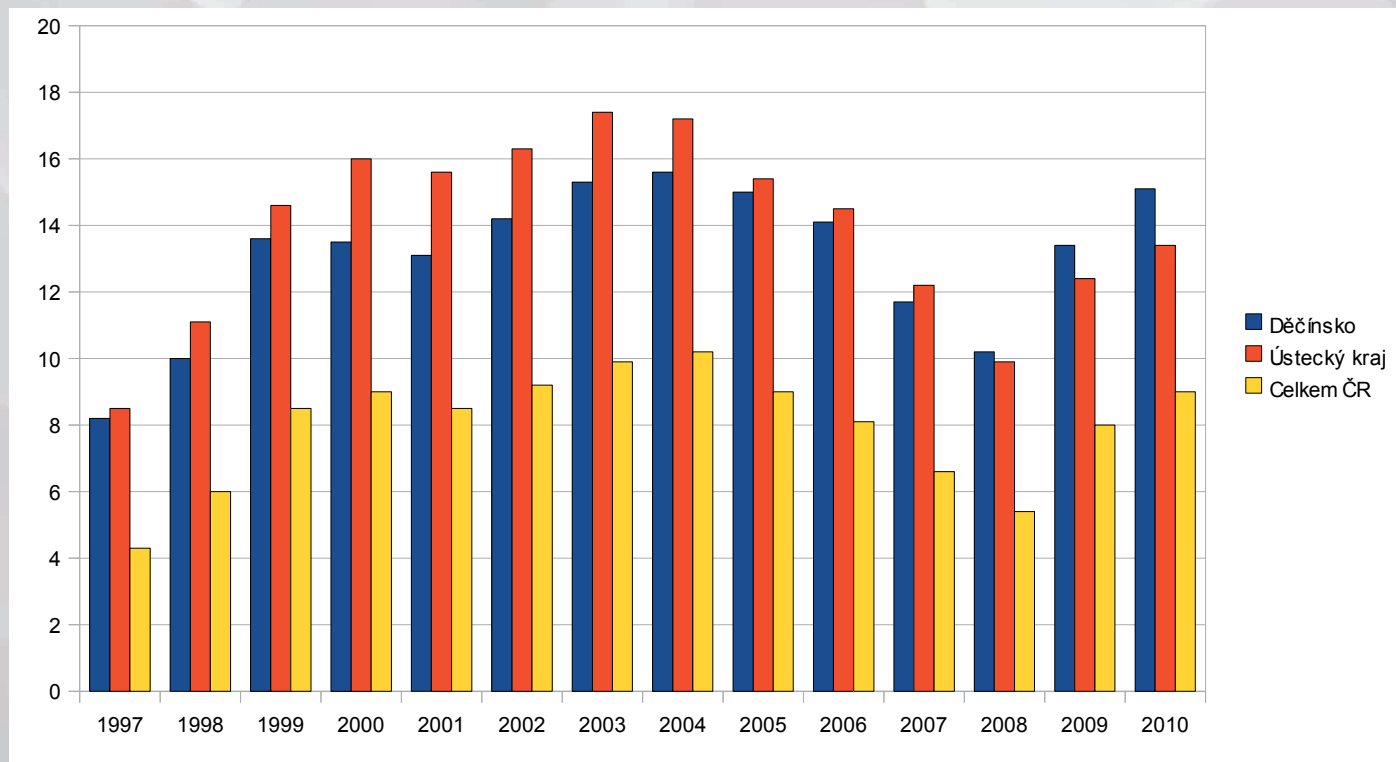
V okrese Děčín se od roku 1989 významně změnila situace z pohledu zaměstnanosti, neboť zde bylo více než 70 000 pracovních míst a do regionu bylo zvykem dojíždět za prací. Za posledních dvacet let se situace výrazně zhoršila, neboť zde zaniklo více než 22 000 pracovních míst, tedy téměř jedna třetina. Značně narostla nezaměstnanost. Průměrná míra nezaměstnanosti v okrese Děčín dosáhla 13,7 % a bez práce je 9.130 lidí (údaj z července 2011).

Transformace firem často spojená s modernizací či příchodem zahraničních investorů a kontraproduktivní centralizace dostatek pracovních míst nezajistily. Vznikla zde pouze jedna investiční zóna v Rumburku, jejíž kapacita není z mnoha důvodů naplněna. Od konce 90. let se Děčínsko stalo místem, odkud lidé za prací dojíždějí zejména do sousedních okresů a do Prahy. Efektem nedostatku práce je odchod mladších lidí z regionu a relativní stárnutí populace.

V regionu se výrazně projevuje negativní vliv globální ekonomické krize – řada firem provedla redukci svých kapacit, přesunula své aktivity do lokalit s nižšími náklady nebo se vrací zpět do mateřských sídel.

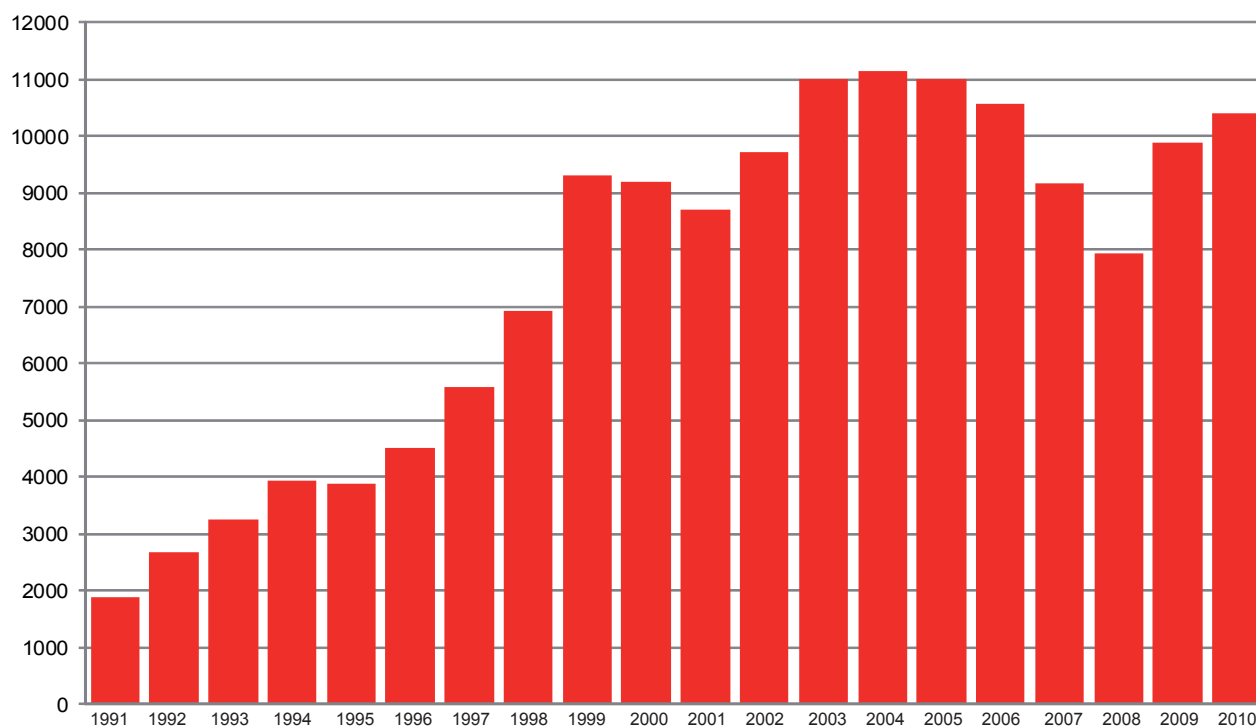
HSRD si dala za úkol definovat základní strategické cíle rozvoje okresu Děčín a následně je projednat s kompetentními státními a veřejnoprávními orgány.

Průměrná míra nezaměstnanosti v %

Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání

Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání v letech 1991 - 2010

Dopravní tepny – vodní doprava a železnice

Řeka Labe je jedinou spojnici českých vodních cest vltavsko-labského systému se sítí evropských vodních cest, s mořem a prostřednictvím jeho mezinárodních vod a přístavů prakticky s celým světem. Kvůli prudké změně sklonu dna u Dolního Žlebu pod Děčínem ovšem dochází v době nedostatku vody ke zhoršení plavebních podmínek. Dlouhá období se zastavením plavby pro nízký přípustný ponor jsou příčinou nespolehlivosti vodní dopravy.

Přes pohraniční přechod Děčín – Bad Schandau je regionem po železnici přepravováno rozhodující množství exportu do z ČR.

Sociální a národnostní situace

Před rokem 1989 byla podporována migrace Romů ze Slovenska na Děčínsko. Díky tomu jsou zde ve větších městech i v menších obcích poměrně početné romské komunity. Jejich sociální situace se dlouhodobě zhoršuje. Okres Děčín je specifický také přistěhovalectvím občanů z Vietnamu, jejichž role v maloobchodě je ve většině obcí okresu podstatná.

V současné době je možné náš region obecně charakterizovat jako chudý kraj s omezenými pracovními příležitostmi a s nízkými mzdami. V důsledku toho roste sociální napětí. Velká část populace je předlužená. V porovnání s obvyklým stavem v ČR je zde podprůměrně málo živnostníků a podnikatelů.

Kde jsou naše přednosti

Tradice strojírenské výroby a kovovýroby

Strojírenská výroba a kovovýroba je zde zastoupena mnoha výrobci, kteří obvykle zvládají nejnáročnější technologie. Část firem typu Alcan Extrusions, s.r.o., Chart Ferox Děčín, a.s., TOS Varnsdorf, a.s. dokonce své výrobky sama prodává jako finální produkci. Ostatní výrobci jsou zpravidla subdodavatelé a usilují o zakázky v nejrůznějších strojírenských oborech. Dovednosti v tomto oboru mají slušnou evropskou úroveň.

Úspěšným příkladem může být i rozvíjející se firma Benteler, nově postavená v jediné průmyslové zóně na území okresu v Rumburka.

Možnosti turistického a cestovního ruchu

Děčínsko patří mezi nejznámější tradiční turistické regiony České republiky. Nejznámějšími cíli návštěvníků je oblast Labských pískovců a Národního parku České Švýcarsko s labským kaňonem a přiléhající Lužické hory. Region nabízí množství nabídek k výletům i poměrně slušnou úroveň služeb, lákavé jsou i možnosti nedalekého Saska. V regionu je celkem hustá síť turistických tras, postupně se zde buduje i síť cyklostezek.

Cestovní ruch je tradiční oblastí podnikání našeho regionu, bohužel jeho potenciál není využit v dostatečné míře. Je to především kvůli podfinancování – do cestovního ruchu zde není vkládáno dostatečné množství investic. Je znatelný rozvoj, v porovnání se sousedním Saským Švýcarskem jsou ale v našem regionu stále velké rezervy a možnosti v úrovni a kvalitě služeb pro turisty.

Oblíbené turistické cíle: Pravčická brána, soutěsky Kamenice s dopravou na pramicích, rozhledny a přírodní vyhlídky na Děčínském Sněžníku, Jedlové u Jiřetína pod Jedlovou, Pastýřská stěna v Děčíně, Belveder u Labské Stráně, Mariina skála u Jeřichovic, Tanečnice u Mikulášovic, Vlčí Hora, Chlum u Děčína, Hrádek u Varnsdorfu, Rozhledna na Studeném, ZOO v Děčíně, Zámek Děčín, Zámek Benešov nad Ploučnicí, Hornické muzeum se štolou v Jiřetíně pod Jedlovou, hrad Tolštejn, hrad Ostrý, hrad Falkenštejn, hrad Šaunštejn, hrad Vrabinec, hrad v České Kamenici, zimní areál u Jiřetína pod Jedlovou.

Dostatek přírodních zdrojů

Území okresu Děčín je ceněné dostatkem lesů a lovné zvěře, kvalitní pitné vody, velkými plochami omezeně využívané půdy. Je zde stále mnoho území pro rozvoj zemědělství hlavně v živočišné produkci, je šance na rozvoj dřevařského průmyslu a výroby kvalitních potravin. Šanci na úspěch mají místní produkty. Oblast je vhodná i pro využití geotermální energie.

Výhodné podmínky pro bydlení

Ceny bytů, nájmu a nemovitostí zde patří k nejnižším v ČR. Současně jsou zde i poměrně vhodné životní podmínky z pohledu vzdělání a zdravého přírodního prostředí. Jsou zde dostupné venkovské usedlosti s velkými pozemky, vhodné k podnikání.

Co nás trápí?

Nízká úroveň vzdělanosti obyvatel

Současný stav okresu Děčín je ovlivněn, v porovnání s průměrem v ČR, velmi nízkou úrovní vzdělanosti. Je zde vysoký podíl obyvatel se základním vzděláním spolu s nízkým počtem vysokoškoláků v populaci. Druhotně se vzdělanost ukazuje v podprůměrně nízkém počtu živnostníků a podnikatelů v populaci.

Vzdělání na Děčínsku zajišťuje 47 základních škol, 13 středních škol, 4 gymnázia, 9 učilišť, 1 vyšší odborná škola a v Děčíně Fakulta dopravní ČVUT. Velká část absolventů místních škol ale z regionu odchází za prací jinam.

Hospodářská a sociální rada okresu Děčín dlouhodobě registruje narůstající kritiku podnikatelských subjektů na umocňující se problematiku nedostatku absolventů různých učebních oborů a na nevhodnou strukturu absolventů středních škol.

Nízká koupěschopnost obyvatelstva

Úroveň mezd zde patří k nejnižším v ČR, naopak vlivem sousedství se SRN jsou zde ceny přiměřeně vyšší. Maloobchodní trh je z výrazné většiny organizován nadnárodními řetězci. Region charakterizuje nedostatek existenčních příležitostí spojených s vysokou nezaměstnaností, což v konečném důsledku znamená, že je zde nízká koupěschopnost obyvatelstva omezující podmínky pro podnikání. Velká část populace je ovlivněna problémy se splácením dluhů a závislostí na sociálních dávkách státu.

Negativní populační trendy v regionu

Poměrně obvyklý je odchod mladých lidí z regionu z důvodu nedostatku kariérních příležitostí. Řádově procenta obyvatel jsou sice evidována k trvalému pobytu v okrese, obvykle žijí, studují a pracují jinde. Do okresu se díky jeho rekreačnímu charakteru stěhují zpravidla chalupáři v důchodovém věku. Díky poměrně nízké ceně bytů je zaznamenána i migrace obtížně přizpůsobivých občanů z jiných regionů ČR. Zvyšuje se tak tlak na zdravotní a sociální péči, který není z pohledu místní správy řešitelný. Region charakterizuje heterogenní struktura obyvatelstva s mnoha národnostními menšinami, je zde poměrně početná romská populace i vysoký počet obyvatel vietnamské národnosti.

Sociální vyloučení velké části obyvatel okresu

Díky vysoké nezaměstnanosti a obtížným existenčním podmínkám je velký počet obyvatel v sociální nouzi (podle místní situace je to 10-20 % populace), což přináší velké problémy místním samosprávám. Je zde značně rozšířena nelegální práce, drobná kriminalita, rozšiřuje se počet narkomanů a bezdomovců, kriminalita ve formě krádeží kovů, vykrádání zahrádek a rekreačních objektů, okrádání turistů dále zhoršuje situaci místních obyvatel. Situaci nepomáhá zvyšující se tolerance k drobným přečinům ze strany represivních složek státu a omezování činnosti Policie ČR na území okresu.

Narušená tradice průmyslu

Situace v regionu je stále ve velké míře podmíněna historicky. Narušením hospodářských vazeb a vysídlením původního obyvatelstva po roce 1945 spolu s vývojem po roce 1989 se z prosperujícího regionu, jednoho z nejbohatších v Rakousko-Uhersku i za první Československé republiky, stal jeden z nejchudších regionů v rámci ČR. Alarmující je úpadek Šluknovského výběžku, kdysi prosperujícího průmyslového kraje.

Infrastruktura okresu a dopravní obslužnost

Okres Děčín z pohledu hospodářských vazeb ovlivňuje dopravní izolovanost Šluknovského výběžku, nedořešení dopravních vazeb z Děčína k dálnici Praha – Drážďany, nevyhovující dopravní spojení ve směru na Liberec přes Českou Lípou. Problematické jsou také plavební podmínky na Labi, které vážně ovlivňují konkurenceschopnost české lodní dopravy. Zásadním problémem je také nedostatečné napojení Šluknovského výběžku na energetickou soustavu.

V regionu je řada dlouhodobě neřešených problémů infrastruktury:

1. Přeložka silnice I/13 v úseku Děčín k dálnici D 8
2. Vilsnická spojka s obchvatem Ústecké ulice od mostu přes řeku Labe ve směru k silnici I/62 do Ústí nad Labem
3. Přeložka silnice I/13 v úseku Děčín – Manušice
4. Prosazení požadovaných úprav silnice I/9 v úseku Svor-Rumburk
5. Obnova železničního pohraničního přechodu mezi ČR a SRN v Dolní Poustevně
6. Plavební stupeň Děčín
7. Stavba vysokonapěťového přivaděče el. energie s napětím 110 kV z Libereckého kraje na Šluknovsko

Omezení hranicemi

Regionálně sousedíme s nejchudšími regiony Svobodného státu Sasko, kde hospodářské vazby ovlivňuje ještě vyšší nezaměstnanost než na Děčínsku. Oblasti za hranici trpí odchodem mladší populace do prosperujících oblastí SRN a tím i úbytkem a stárnutím obyvatelstva, což omezuje možnosti rozvoje a hospodářské spolupráce přes hranici.

Nedostatek místního kapitálu

Většina velkých a středních zaměstnavatelů je vlastněna zahraničními společnostmi. Místní podnikatelské subjekty jsou omezené většinou na sektor služeb a na stavebnictví. Zaměstnanost je tak významně ovlivněna situací několika málo větších místních firem, ovlivněných politikou zahraničních vlastníků.

Globální konkurence v textilním průmyslu

Vlivem globální konkurence v textilním průmyslu a ve výrobě spotřebního zboží v těchto oborech zaniklo v okrese Děčín řádově dva až tři tisíce pracovních míst. Místní textilní podniky se s obtížemi prosazují na mezinárodním trhu.

Útlum dopravních oborů

V dopravě a souvisejících oborech se negativně projevil útlum lodní dopravy omezený ztrátou trhů v souvislosti s plavebními podmínkami na Labi. Z pohledu zaměstnanosti byla citelná i redukce činností v kdysi největší přechodové stanici v Děčíně, v souvislosti s rušením celních služeb, technologickými změnami na železnici a omezováním výkonů v železniční dopravě. Děčínsko díky dopravní izolovanosti neprofitovalo z rozvoje silniční dopravy spojené s výstavbou mezinárodní dálniční sítě v ČR.

Omezení investičních zón

V porovnání s jinými okresy kraje na Děčínsku vznikla pouze jedna investiční zóna u Rumburku, jejíž další rozvoj je omezen majetkovými poměry. U Děčína ani u dalších míst se nepodařilo nové investiční zóny zorganizovat, možné řešení formou revitalizace „brownfields“, starších průmyslových areálů se bohužel zatím neprosadilo.

Dojíždění za prací

Okres Děčín je spolu s okresem Jeseník známý nejvyšším podílem zaměstnanců dojíždějících za prací mimo bydliště v domovském okrese. Při nedostatku práce se zhoršuje situace právě dojíždějícím zaměstnancům. Obvyklý je i odchod mladých lidí za živobytím do bohatších regionů, často i mimo ČR.

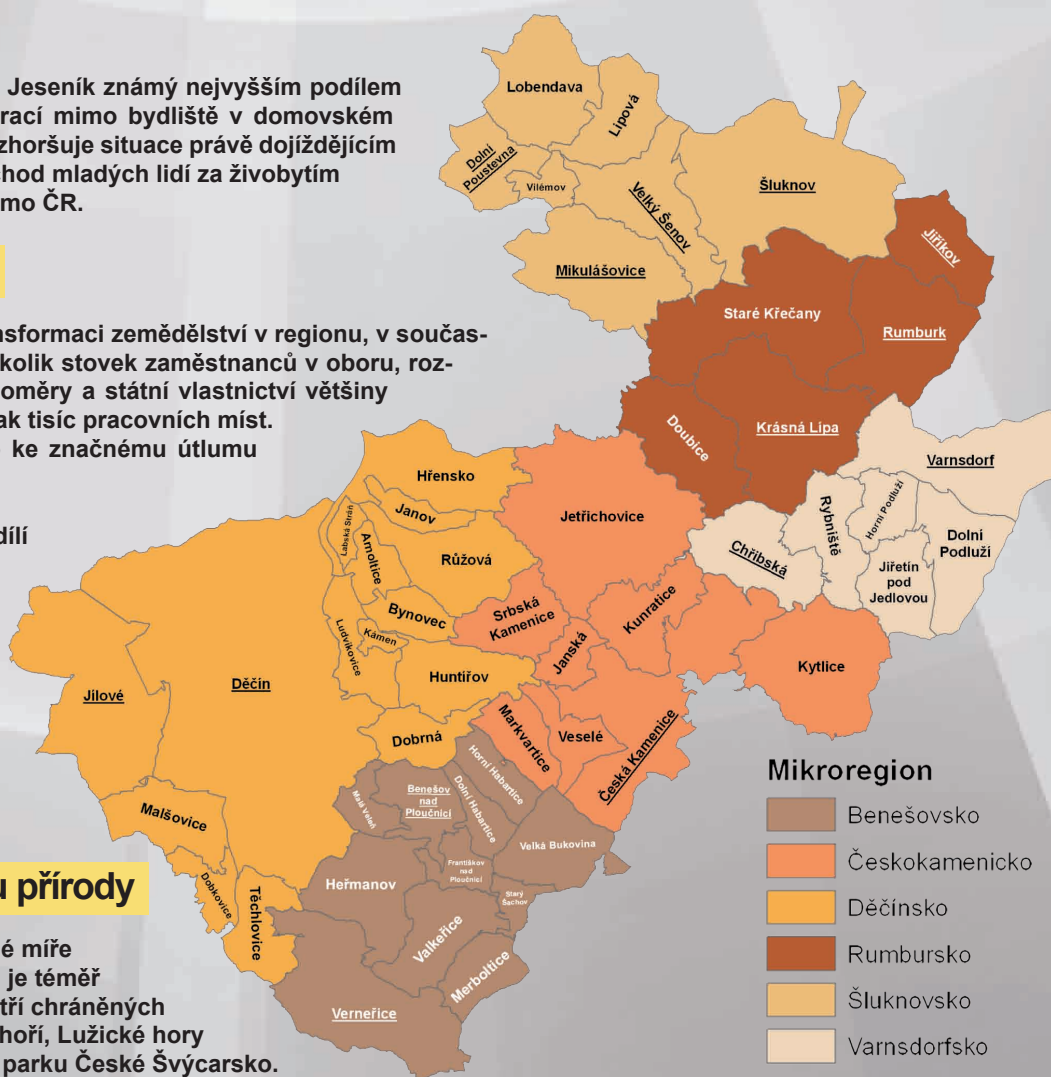
Zemědělství v útlumu

Velmi komplikovaně došlo k transformaci zemědělství v regionu, v současné době je zde pouze řádově několik stovek zaměstnanců v oboru, rozvoji dlouho bránily vlastnické poměry a státní vlastnictví většiny pozemků. V oboru zaniklo více jak tisíc pracovních míst. Na území našeho okresu došlo ke značnému útlumu rostlinné, ale i živočišné výroby.

Většina zemědělců se dnes podílí na údržbě krajiny tím, že seče louky a pastviny v převážně kopcovitém terénu. Perspektivní chov dobytka stagnuje díky přebytkům zemědělské produkce v EU.

Vliv regulace ochranou přírody

Hospodářský rozvoj je ve výrazné míře omezován i tím, že území okresu je téměř z 50% zalesněno a leží na území tří chráněných krajinných oblastí (České středohoří, Lužické hory a Labské pískovce) a Národního parku České Švýcarsko. Některé další části okresu mimo CHKO jsou chráněny režimem Natura 2000. Očekávané efekty ze vzniku národního parku pro zaměstnanost se zatím bohužel ani v nejmenším nepotvrdily. Ochrana přírody bohužel omezuje potenciální rozvoj regionu.

Reforma veřejné správy

Vznikem krajů a obcí s rozšířenou působností na jedné straně a zrušením okresů na straně druhé nedošlo ke zlepšení fungování státní správy a provázanosti samosprávy se státní správou minimálně ve velmi důležité oblasti a to v regionálním rozvoji.

Kraj dlouhodobě nepostupuje koncepčně při naplňování potřeb regionů, tyto podrobně nemonitoruje. Města s rozšířenou působností mají v této oblasti prosazování potřeb obyvatel svého správního obvodu omezené kompetence.

Problémy v oblasti zdravotnictví a na úseku sociální péče

Jde zejména o zachování žádoucí kvality a rozsahu základní zdravotní péče zejména na severu okresu v obcích Šluknovska, kde reálně hrozí omezení akutní zdravotní péče v nemocnicích Rumburk a Varnsdorf, včetně zabezpečení potřebných investic do vybavení nemocnic a zdravotnických služeb. Vzhledem k stárnutí populace je potřebná výstavba a modernizace domů s pečovatelskou službou pro seniory.

Problematickou je v současné době i situace kolem Krajské zdravotní, a.s., která ohrožuje úroveň zdravotní péče pro obyvatele v děčínské nemocnici.

Hospodářská a sociální rada okresu Děčín

Hospodářská a sociální rada okresu Děčín založená v roce 2005 je společným iniciativním orgánem sdružujícím představitele měst, firem, sdružení obcí, zástupce odborů a individuální členy – fyzické osoby. Na principu tripartity usiluje o pozitivní vývoj regionu v otázkách hospodářského a sociálního rozvoje.

HSRD podpoří spolupráci s dalšími subjekty, které mají zájem účinně přispět ke zlepšení stavu ekonomiky i životní úrovně občanů Děčínska.

HSRD je členem Hospodářské a sociální rady Ústeckého kraje. S naší podporou bylo celkem 25 projektů zařazeno do Globálního plánu revitalizace Severozápadních Čech, který se na základě Usnesení Vlády ČR č. 122/2000 stal střednědobým programem pro kriticky postižené okresy Ústeckého kraje.

Projekty realizované s podporou Hospodářské a sociální rady okresu Děčín:

- obnova železničního pohraničního přechodu mezi ČR a SRN v úseku Dolní Poustevna – Sebnitz (realizace po 10 letech jednání a příprav na české straně v roce 2010; zkušební provoz se předpokládá od r. 2012)
- stavební úpravy na silničním tahu I/9 v úseku Svor – Rumburk (realizace stavby kruhového objezdu v katastru obcí Jiřetín pod Jedlovou a Dolní Podluží na základě výrazné podpory statutárních orgánů obcí, Sdružení pro rozvoj Šluknovska a dalších institucí veřejné správy)
- vybudování parkovacích pruhů a dostavba chodníků v místech zastávek MHD v městě Jílové na komunikaci I/13 za podpory společností SCA Packaging a.s. a EUROVIA a.s.
- rekonstrukce Zámku Děčín (reprezentační prostory, Dlouhá jízda)
- rekonstrukce evangelického kostela v Dolní Poustevně na centrum setkávání příhraničních regionů za spolkovou zemí Sasko
- oprava lávky pro pěší k mateřské škole v Horních Habartcích zničené povodní

Orgány Hospodářské a sociální rady okresu Děčín

Předsednictvo HSRD:

Josef Zoser – předseda HSRD a předseda Sdružení pro rozvoj Šluknovska, bývalý senátor
Ing. Pavel Sukdol – místopředseda HSRD a ředitel společnosti a.s. DUNA Děčín

Členové předsednictva:

Ing. Jiří Aster – předseda OHK Děčín, prezident Unie komor Labe -Odra
František Pelant – primátor statutárního města Děčín
Ing. Jiří Koutecký – bezpečnostní ředitel ČEZ Distribuce, a.s.
Martin Louka – starosta města Varnsdorf
Karel Vrbický – předseda Sdružení obcí Benešovska, místostarosta Benešova nad Ploučnicí

Členové kontrolního výboru:

Ing. Petr Hlaváček – prokurista společnosti KOVOŠROT GROUP, a. s. – předseda
Jiří Štajner – ředitel OHK Děčín
Ing. Miroslav Vágner – fyzická osoba

V předsednictvu HSRD po jejím založení také působili:

Ing. Vladislav Raška, bývalý primátor statutárního města Děčín
Ing. Jiří Moravec, ředitel společnosti ELECOM, a. s. Děčín
Ing. Josef Poláček, bývalý starosta města Varnsdorf a poslanec P-ČR
Radek Lekner, bývalý předseda Sdružení obcí Benešovska,
bývalý místostarosta Benešova nad Ploučnicí
PaedDr. Martin Sekal, fyzická osoba
MUDr. Ivan Stríbrský, fyzická osoba
Ing. Rudolf Vrabec, bývalý generální ředitel společnosti KABELOVNA Děčín, a.s.
Ing. Petr Hlaváček, prokurista společnosti KOVOŠROT CROUP, a. s.

Tajemníci HSRD:

Ing. Vladimír Špinar (do 2011)
Ing. Jiří Aster

Plavební stupeň Děčín

Dopravní politika České republiky pro léta 2005 – 2013 uvádí, že vzhledem k přepravním vzdálenostem má v ČR perspektivu zejména mezinárodní vodní doprava po labské vodní cestě jako cenový regulátor k ostatním druhům dopravy na tomto nejvýznamnějším nákladním dopravním koridoru do západní Evropy a zámoří, díky bezplatnému užívání dopravní cesty. Vodní doprava má zcela nezastupitelnou úlohu při importu a exportu nadrozměrných nákladů, jejichž přeprava by ostatními druhy dopravy nebyla fyzicky nebo ekonomicky možná. Toto konstatování je deklarací efektivnosti výstavby vodní infrastruktury labské vodní cesty, čímž dojde zejména výstavbou Plavebního stupně Děčín. Následná předpokládaná úspora vznikající z role cenového regulátora na tomto koridoru je cca 4,2 mld. Kč/rok. Úspora je vypočítána na základě tržních cen dopravního trhu.

Cílem tohoto projektu je stabilizace a zlepšení plavebních podmínek (ponorů) strategického úzkého místa sítě vodních cest při napojení na vodní cesty sítě EU, jež je posledním regulovaným úsekem vodních cest ČR, kde ponor závisí na aktuálním průtoku v řece. Vyřešení stabilních plavebních podmínek tohoto úseku je základním předpokladem pro širší uplatnění vodní dopravy v mezinárodních přepravách jak nákladů, tak osobní dopravy i v přeshraniční rekreační plavbě. Cílem je dosažení následujících parametrů:

- maximální zkrácení délky trvání přerušení plavby z důvodu nedostatečných vodních stavů, normativní úroveň - minimální ponor 140 cm po 345 dnů v průměrně vodném roce
- zvýšení využitelných ponorů vedoucí k vyšší efektivnosti provozu vodní dopravy – zajištění parametru ponoru 220 cm po 180 dnů v průměrně vodném roce
- odstranění plavebních úžin na řešeném úseku

Současné plavební poměry na navazujícím německém regulovaném Labi jsou příznivější zejména díky podstatně nižšímu podélnému sklonu dna řeky. Zatímco v úseku od Střekova po Hřensko je podélný sklon dna 0,43 až 0,60 (max. 0,80) promile, činí maxima sklonu na navazujícím německém Labi pod Hřenskem 0,12 až 0,36 promile. To umožňuje zvýšení ponoru při srovnatelných průtocích o cca 20 cm, což nelze na našem území využít. SRN v květnu 2011 v dopise kancléřky Merkelové ministerskému předsedovi Nečasovi znovu ujistila českou stranu, že Německo zajistí ekonomickou splavnost 160/150 cm po 345 dní v roce, tak jak to deklarovalo v společném memorandu ministerstev dopravy obou zemí v roce 2006.

Také EU při současném přehodnocení dopravních koridorů zařadila labsko-vltavskou vodní cestu do prioritních projektů-core network evropských dopravních sítí TEN-T.

Projekt je ve své moderní podobě připravován od roku 1994. Zajistí strategické celoroční spojení českého území včetně prvních přístavů v Děčíně s evropskou sítí vodních cest a severoněmeckými námořními přístavy. Zajistí konkurenční prostředí a nízké tarify na dopravním trhu severozápadní Evropy, klíčovém pro exportní českou ekonomiku. Výstavba odstraní tzv. úzké hrdlo vodní cesty E20.

Ředitelství vodních cest ČR vynaložilo značné finanční prostředky (cca 360 mil. Kč) na opakované změny a úpravy jak vlastního projektového záměru, tak i na experimentální opatření v oblasti ochrany životního prostředí na základě požadavků ekologických organizací a Ministerstva životního prostředí. Více jak polovina těchto prostředků byla vynaložena na opatření v souvislosti s ochranou přírody (experimentální opatření, monitoring, analýzy).

Po celou dobu přípravy byl projekt postupně redukován z optimálního technického řešení na kompromisní variantu ve prospěch ochrany životního prostředí. V současné době je projekt v podobě varianty, která zajistí plavební účel a současně v maximální míře realizuje zmírňující a revitalizační opatření v souladu s požadavky ochrany přírody, v souladu s unijním právem i legislativní úpravou České republiky.

Projekt Plavební stupeň Děčín svou realizací zajistí podporu zaměstnanosti vázané jak na samotnou výstavbu, tak ale zejména na provoz a rozvoj návazných oblastí hospodářství (celoroční dostupnost obou děčínských přístavů Loubí a Rozbělesy a loděnice Křešice s výrobou říční-námořních lodí). Vzroste přirozené konkurenční prostředí a bude v souladu s evropskou dopravní politikou podpořena plná multimodalita. Jako příklad paralely možného významu vodní dopravy pro vnitrozemský stát lze uvést Švýcarsko, kde vodní doprava zajišťuje 15 % zahraničního obchodu a do námořního přístavu je cesta o 180 km delší než mezi Českou republikou a přístavem Hamburkem.

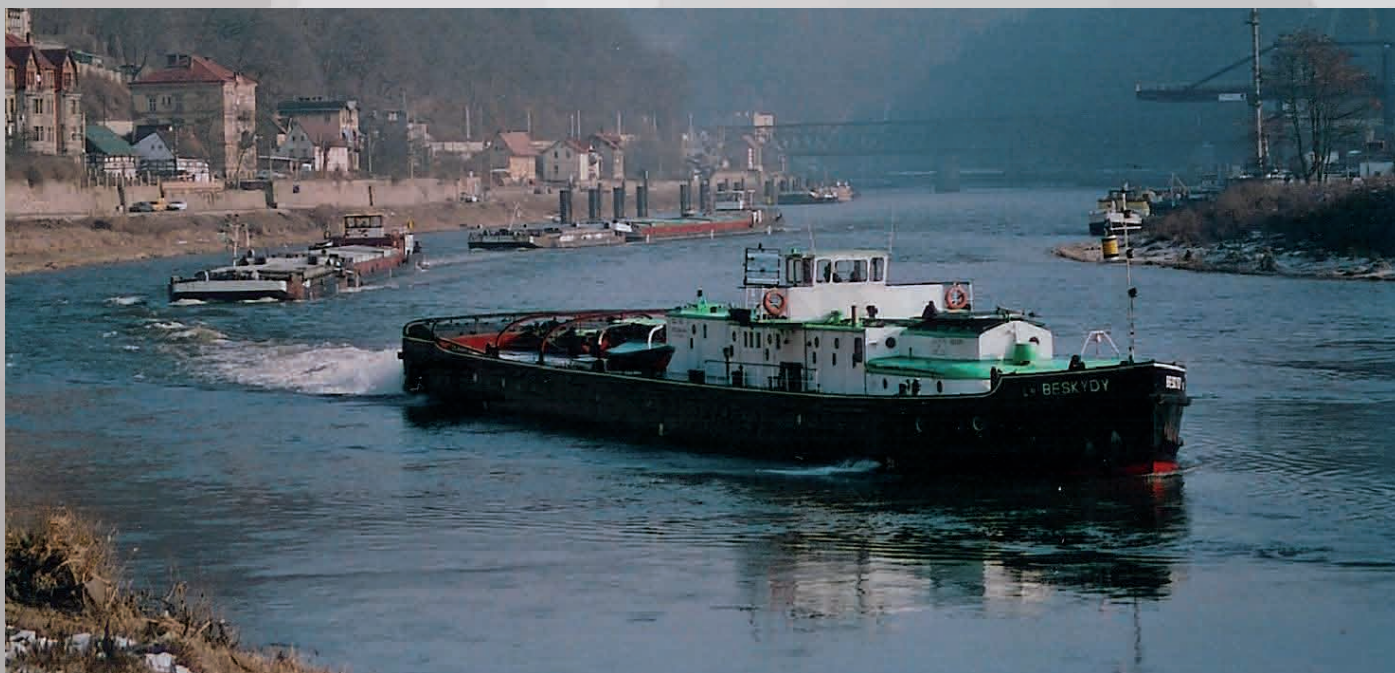
Součástí projektu je i malá vodní elektrárna, osazená dvěma Kaplanovými turbínami, které jsou vhodné pro poproudění migraci ryb. Ředitelství vodních cest ČR předalo dne 7. 10. 2005 na Ministerstvo životního prostředí Oznámení záměru Plavební stupeň Děčín. Tím byl oficiálně zahájen proces EIA – proces zjišťování vlivů záměru Plavební stupeň Děčín na životní prostředí. Následně proběhlo zjišťovací řízení a Ministerstvo životního prostředí nařídilo investorovi v následném kroku – zpracování dokumentace a vypořádat se s konkrétními připomínkami a požadavky účastníků řízení.

Posouzeno bylo 13 technicky možných variant, z toho šest variant bylo dále podrobeno hodnocení dle kritérií Natura 2000. Projekt odpovídá parametrům navazujícího německého Labe a dle auditu Ing. Dejmal z dubna 2007 zvýší biologickou a ekologickou hodnotu území o 30 % a lze ho považovat za revitalizaci toku a přilehlého území.

Dokumentace EIA byla dne 24. 8. 2010 předána na Ministerstvo životního prostředí. Ministerstvo tuto dokumentaci zveřejnilo a v lhůtě 30 dnů mohla veřejnost zaslat svoje připomínky.

V souladu se zákonem č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, Ministerstvo životního prostředí jmenovalo posudkáře, který zpracoval posudek dokumentace EIA. Dokumentace byla Ministerstvem životního prostředí vrácena k dopracování předkladateli tj. Ministerstvu dopravy. Po dopracování dokumentace bude opětovně předložena k posouzení MŽP koncem roku 2011.

Předpokládaná hodnota projektu je cca 5 mld. Kč vč. DPH, samostatnou investicí je malá vodní elektrárna v hodnotě cca 1,7 mld. Kč vč. DPH. Celkové investiční náklady projektu se pohybují na základě započtení každoročního inflačního koeficientu, který je stanoven Státním fondem dopravní infrastruktury.

Nové vedení 110 kV pro spolehlivé napájení Šluknovského výběžku

Zásobování Šluknovského výběžku elektrickou energií je ovlivněno jeho geografickou polohou. Jedná se o území v severní části okresu Děčín vklíněné do okolního území SRN, oddělené od České kotliny Národním parkem České Švýcarsko, CHKO Labské pískovce, CHKO Lužické hory a CHKO České Středohoří. Chráněné krajinné oblasti a později i národní park výrazně ovlivňují možnosti zásobování elektřinou. Je zde možné budovat přírodní napájecí vedení pouze z jediného, jižního směru. V krajinném profilu členitého lesnatého území se podařilo na počátku elektrifikace této části okresu vybrat trasy pro výstavbu potřebných napájecích vedení 35 a 110 kV.

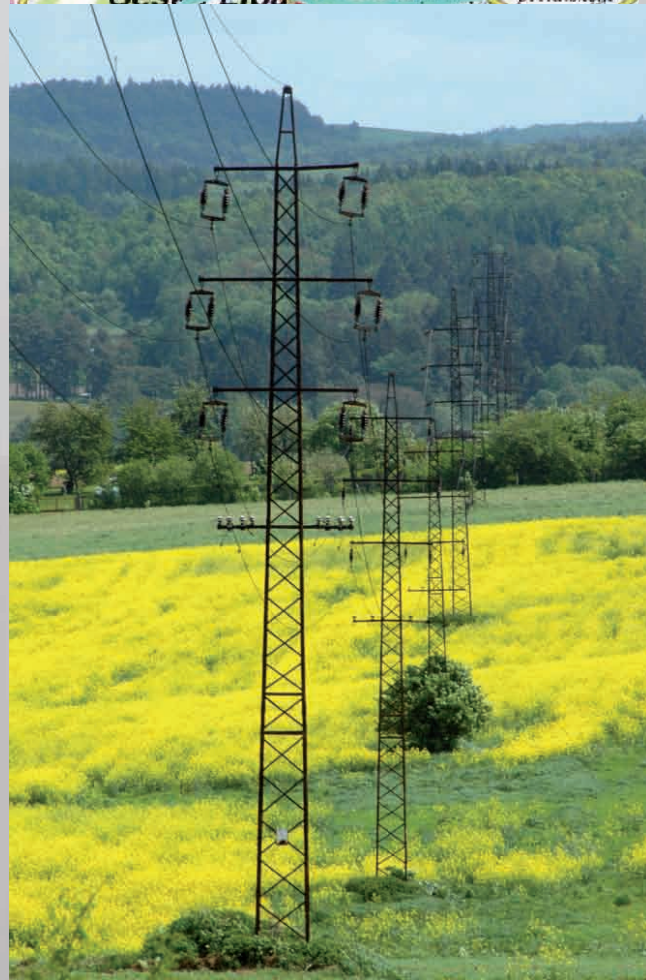
Způsob napájení Šluknovského výběžku byl vyhovující do doby, kdy celkové elektroenergetické zatížení bylo možno přenášet (při poruchových stavech vedení 110 kV) vedeními 35 kV ze sousední transformovny 110/35 kV Česká Kamenice. Současné zatížení celého Šluknovského výběžku, které dosahuje hodnotu cca 50 MW, přesáhlo přenosové možnosti stávajícího dvojvedení 35 kV z lokality Č. Kamenice. Tímto vedením již nelze zajistit bezpečnou dodávku elektřiny při poruchových stavech. V případě vážnějšího poškození přírodního dvojvedení 110 kV (přerušení obou linek, nebo pád stožáru) hrozí několikahodinové, ale i několika-denní přerušení dodávky do převážné části této oblasti.

V základním provozním stavu je uvedenými vedeními přenášěn značný výkon cca 120 MW bez potřebné alternativy. Vzhledem k stávajícímu způsobu napájení dané soustavy není možné rozšiřovat kapacity odběratelů v Šluknovském výběžku, je tím omezen průmyslový rozvoj regionu, omezující dopad to má i na odběratele z domácností.

Stávající vedení z 60. let minulého století je morálně i fyzicky dožité natolik, že je nezbytně nutné provést jeho celkovou rekonstrukci. Podmínkou rekonstrukce je jeho vypnutí v celé jeho délce. Tuto náročnou investici nelze provést bez dopadu na podstatnou část odběratelů (náhradní napájení po vedení 35 kV nezajišťuje dostatečnou výkonovou kapacitu). Z těchto důvodů je bezpodmínečně nutná výstavba nového vedení 110 kV, které zajistí mimo požadovanou spolehlivost i potřebnou výši dodávky elektrické energie alepší přenosové možnosti v celé oblasti s perspektivním zásobováním energií, která souvisí s rozvojem tohoto regionu a také s řešením nezaměstnanosti.

Zapojení nového vedení do systému 110 kV je navrženo v prvním úseku Česká Lípa – Nový Bor v trase stávajících vedení 35 kV. V druhém úseku Nový Bor – Varnsdorf byla finálně navržena varianta přes Svor, která prochází přes CHKO Lužické hory. Nové vedení zvýší požadovanou spolehlivost dodávky elektřiny do Šluknovského výběžku a zajistí dostatek výkonové kapacity pro rozvoj celého regionu v současnosti i dlouhodobém výhledu.

podklady: ČEZ Distribuce, s.r.o.

Příloha 3

Nepokojné Šluknovsko

V květnu letošního roku starostové Šluknovského výběžku dopisem upozorňovali premiéra Petra Nečase na nebezpečí občanských nepokojů související se zvýšeným počtem nových, převážně nepřízpůsobivých občanů, kteří se za poslední období nastěhovali do Šluknovského výběžku, což se přímo projevilo stoupajícím počtem krádeží a přestupků.

Reakce premiéra na uvedené sdělení, které obsahovalo kromě výzvy k jeho osobní návštěvě výběžku i nesouhlas s plánovaným snižováním stavu počtu policistů, byla velmi laxní. Vážně začali členové vlády pověřeni premiérem situaci řešit i samotný premiér brát až po několika osobních napadeních rasového charakteru provedených Rómy v Rumburku a ve Varnsdorfu. Poté jsme se dočkali posílení policejní pořádkové služby a region postupně navštívili kromě několika poslanců ministr vnitra, policejní prezident, ředitelka Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách, ministr práce a sociálních věcí, místopředsedkyně vlády Karolína Peake a po druhé otevřené písemné výzvě i premiér ČR Petr Nečas.

V průběhu těchto jednání shrnuli starostové Šluknovska potřebné kroky do tzv. Šluknovského desatera, které zní:

My, zástupci měst a obcí Šluknovského výběžku žádáme Vládu a Parlament České republiky, Policii České republiky a příslušné orgány státní správy o prosazení těchto našich, níže uvedených požadavků, ve kterých spatřujeme řešení problematiky nejen Šluknovského výběžku, ale i dalších měst a obcí celé České republiky:

1. Požadujeme posílení nebo přinejmenším zachování stávajícího počtu policistů ve Šluknovském výběžku a to především ve výkonu hlídkové služby.
2. Požadujeme změnu rozpočtového určení daní ve prospěch všech měst a obcí České republiky na úkor čtyř největších měst (Praha, Brno, Ostrava, Plzeň), která v současné době pohltí cca 50 procent všech daňových příjmů z rozpočtového určení. Deklarujeme, že část navýšení příjmů mandatorně použijeme na zvýšení zaměstnanosti v našich obcích.
3. Požadujeme rychlé schválení novely loterijního zákona v té podobě, jak je navrhována Senátem ČR.
4. Požadujeme rychlé vydání prováděcí vyhlášky k Zákonu o odpadech, který by měla zpřísnit režim výkupu železa a barevných kovů.
5. Požadujeme zavedení Centrálního rejstříku přestupků.
6. Žádáme o důrazné řešení, v současné době již nezvladatelné, drogové kriminality na Šluknovsku a současně požadujeme aktivní řešení obtěžující pouliční kriminality ve Šluknovském výběžku.
7. Žádáme o jasné nastavení hygienických norem, stanovujících počet m² na jednu osobu v bytové jednotce, které zajistí důstojné bydlení všech občanů a zamezí jejich nekontrolovatelnému sestěhovávání.
8. Klademe důraz na vymahatelnost práva v ČR, na rychlejší a důslednější postižitelnost trestných činů a přestupků. Rychlé vynešení trestu má výchovný a výstražný účinek na celou společnost.
9. Rozdělování sociálních dávek musí být motivační a spravedlivé pro všechny občany ČR.
10. Důrazně žádáme o rychlé a efektivní řešení zaměstnanosti, zejména v oblasti Veřejně prospěšných prací a Veřejné služby.

Tiskové prohlášení premiéra Petra Nečase po setkání se starosty v Rumburku

Kromě výše uvedených opatření je zřejmé, že je nutné dále legislativně řešit následující:

- opět zavést institut nahlašování přechodného bydliště
- omezení možnosti poskytování půjček evidovaným dlužníkům a příjemcům sociálních dávek
- potlačovat alibistické chování některých policistů při vyřizování stížností občanů
- zajistit větší provázanost a spolupráci mezi úřady práce a obcemi v souvislosti s výplatou sociálních dávek
- zvýšit počet terénních pracovníků pro práci se sociálně slabými rodinami s hlavním cílem vyhledávat pracovní příležitosti a motivovat občany pracovat a posílat děti do mateřské školky alespoň od 5 let a školy pod hrozbou odejmutí rodičovských příspěvků, motivovat rodiče a dospívající děti, a to i finančně k absolvování normální základní školy a učebních oborů nedostatkových profesí na trhu práce
- stanovit strop v počtu dětí v rodině související s výší vyplacených rodičovských příspěvků
- zrušit porodné
- v případě změny RUD a navýšení rozpočtu většině obcí mandatorně stanovit jejich povinnost využití části finančních prostředků v % na zvýšení zaměstnanosti v obcích
- v souvislosti se změnou požadovaných hygienických norem viz Šluknovské desatero bod 7, jasně definovat, za jakých podmínek je možné v nájemním bytě držet psy a kočky
- připravit a zveřejnit možnosti získání pobídek pro investory do průmyslové výroby
- umožnění snadnějšího přístupu k investicím a dotačním titulům prohlášením Šluknovska za strukturálně postižený region

Věříme, že přísliby nám dané týkající se pokud možno rychlých legislativních změn budou členy vlády, kteří nás navštívili, plněny. Naším úkolem bude kontrolovat, případně upomínat nesplnění jednotlivých opatření tak, aby se vše opět nerozplynulo do ztracena, jak tomu bylo již několikrát v minulosti.

I přes splnění většiny legislativních změn bude náš chudý, strukturálně postižený region dále potřebovat pomoc jak kraje, tak i vládních institucí týkající se nových investic hlavně do infrastruktury a vzdělávání. V roce 1989 nabízel okres Děčín 70 tisíc pracovních příležitostí, nyní pouze 45 tisíc. Tak jak bylo pomoheno Žatecku, Mostecku, mělo by být pomoheno i nám.

Aktuálně se jedná o realizaci těchto záměrů uvedených v memorandu, které naše rada dlouhodobě podporuje:

- využití průmyslové zóny v Rumburku
- využití prostorů Východního nádraží v Děčíně
- napojení Děčína na dálnici D8
- zlepšení stavu napojení Šluknovského výběžku na vnitrozemí po silnici I/9
- zahájení výstavby komunikace I/13 Děčín – Benešov nad Ploučnicí – Manušice
- prodloužení délky splavnosti Labe výstavbou jezu
- zvýšení investic do rozvoje cestovního ruchu u vytipovaných lokalit

Srpnové protestní shromáždění občanů na náměstí v Rumburku

Usnesení - memorandum:

Jednání Předsednictva HSRD rozšířené o starosty měst Šluknov, Varnsdorf a Rumburk za účasti předsedy HSR ÚK europoslance JUDr. Falbra projednalo dne 23.9.2011 ve Šluknově situaci ve Šluknovském výběžku a konstatovalo:

Dlouhodobé opomíjení potřeb regionu bylo jednou z příčin vysoké nezaměstnanosti, zhoršující bezpečnostní a sociální situace obyvatel, což vyústilo v nedávné nepokoje. Řadu let vytvářené problémy není možné řešit jen z místních zdrojů bez podpory v legislativě, pomoci kraje a vlády ke zlepšení bezpečnosti i prosperity regionu.

Předsednictvo HSRD na tomto zasedání:

- schválilo materiál Ohrožené Děčínsko – Strategie rozvoje okresu Děčín
- vyjadřuje podporu požadavkům starostů Šluknovského výběžku shrnutým v tzv. „Šluknovském desateru“
- vyzývá vládu ČR a radu ÚK k urychlenému řešení potřeb regionu a to zejména:

- 1) napojení Děčína na dálnici D8 – přeložka silnice I/13
- 2) využití průmyslové zóny v Rumburku formou vhodných investičních pobídek
- 3) zahájení výstavby silnice I/13 pokračování Děčín – Benešov n. Pl. – Manušice
- 4) prodloužení délky splavnosti Labe výstavbou jezu v Děčíně
- 5) zlepšení stavu napojení Šluknovska po silnici I/9
- 6) realizaci spolehlivého, nového vedení 110 kV pro zásobování Šluknovska el. energií
- 7) změnu využití rozsáhlých, minimálně využívaných prostorů Východního nádraží v Děčíně
- 8) podporu investorů včetně pobídek do průmyslové výroby
- 9) zvýšení investic do rozvoje cestovního ruchu

Pouze cílené programy na pomoc zaostávajícím regionům a konkrétní infrastrukturní projekty mohou alespoň částečně změnit situaci obyvatel na Děčínsku.

Josef Zoser
předseda HSRD

Ing. Jiří Aster
tajemník HSR

Ing. Pavel Sukdol
místopředseda HSRD